

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Araştırma Makalesi

Makale Geliş Tarihi: 20.02.2023

Makale Kabul Tarihi: 25.04.2023

KORE SAVAŞI'NDA TÜRKLERİN AçTIğI BİR EğİTİM KURUMU: ANKARA OKULU VE YETİMHANESİ*

Cemile TEKİN
Nihat ERDEM*****

z

Kore Yarımadası'nda savaş, 25 Nisan 1950'de Kuzey Kore'nin Güney Kore'ye aniden taarruz etmesiyle başlamıştır. Kuzey Kore Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) ve in tarafından; Güney Kore ise Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Birleşmiş Milletler (BM) Ordusunca desteklenmiştir. BM'nin ye devletlere çağrıda bulunması zerine Türkiye, 30 Haziran 1950'de Kore'ye asker yollamaya karar vermiş; gönderdiği Türk Tugayı, Kore topraklarına ayak baştığı anda itibaren Kunu-ri ve Wegas, Kumyangjang-ni muharebeleri başta olmak üzere pek çok cephede üstün başarılar elde etmiş; bunun yanı sıra savaşın olumsuz şartlarından etkilenen Koreli sivil halka ve ksz-yetim çocuklara da destek olmuştur. Kore Savaşına iştirak eden 21 BM Kuvveti içerisinde yalnızca Türk Tugayı, Suwon kentinde yatılı "Ankara İlkokulu ve Yetimhanesi" açarak savaş ortamında kimsesiz kalan Koreli ocukların bakımını ve eğitimini sağlamıştır. Güney Kore Hkmetinden talep edilen öğretmenlerin çabasıyla Türk askerleri, okulun ve çocukların her türlü ihtiyaını karşılamak için elinden gelen yardımı yapmıştır. Türk askerinin, yetim çocuklar için oluşturduğu sağladığı eğitim, sağlık ve sosyal hizmet sonucu günümüze kadar uzanan Türkiye-Güney Kore dostluğunun temeli atılmıştır. Bu alışma ile Kore savaşında Türk askerinin yetim Koreli ocuklar için cephe arkasında yaptığı fedakrlığın bilinmesi, Türkiye-Güney Kore devletlerinin kaynaşmasına katkı sağlanması, bu konuda bilinmeyenlerin gün yüzüne çıkarılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kore, Kore Savaşı, Koreli Yetimler, Ankara Okulu ve Yetimhanesi, Kore Halkı.

* Bu makale 2022 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından kabul edilen "Kore Savaşı'nda Türklerin Açtığı Bir Okul: Ankara Okulu ve Yetimhanesi" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Doç. Dr. Aksaray Üniversitesi, İİB Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, cemileh@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-2694-3296.

*** Doktorant, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, nihaterdem0606@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4010-0407.

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

An Educational Institution Opened by Turks during the Korean War: Ankara School and Orphan

Abstract

The war on the Korean Peninsula began on April 25th, 1950, when North Korea suddenly attacked South Korea. North Korea was supported by the Union of Soviet Socialist Republics (USSR) and China; South Korea was supported by the United States (USA) and the United Nations (UN) Army. Upon the UN's call to the member states, Turkey decided to send troops to Korea on 30th June 1950; The Turkish Brigade has achieved outstanding success on many fronts, especially the battles of Kunu-ri and Wegas, Kumyangjang-ni and from the moment of setting foot on Korean soil, the brigade also supported the Korean civilian population and orphaned children who were affected by the negative conditions of the war. Among the 21 UN Forces that participated in the Korean War, only the Turkish Brigade provided care and handled the education of Korean children who were orphaned during the war by starting a boarding school named "Ankara Primary School and Orphanage" in the city of Suwon. With the efforts of the teachers demanded from the South Korean Government, the Turkish soldiers did their best to meet all the needs of the school and the children. As a result of the education, health and social services provided by the Turkish military for orphaned children, the foundations of the friendship between Turkey and South Korea, which have reached the present day, were laid. The study aims to promote the sacrifices made by Turkish soldiers behind the front for orphaned Korean children in the Korean War, to contribute to the bonding of the Turkish-South Korean states, and to bring to light the unknowns in this regard.

Keywords: Korea, Korean War, Korean Orphans, Ankara School and Orphanage, Korean People.

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Giriş

Endüstri devrimi sonrasında teknolojide ileri giden Avrupalı devletler sömürge yarışına girmişler ve çok geçmeden I. Dünya Savaşı'nın fitilini ateşlemişlerdir. Bu savaşın sonunda imzalanan antlaşmalar tarihi-coğrafi-etnik kıstaslar dikkate alınmadan yapıldığı için çok geçmeden II. Dünya Savaşı'nın yaşanmasına neden olmuşlardır. Bu savaşın sonunda ABD ve SSCB'den müteşekkil iki kutuplu bir düzen meydana gelmiştir. Bu devletlerin çekim gücü etrafında saf tutan devletler de Doğu ve Batı şeklinde ikiye bölünmüştür. ABD'nin önderliğinde kurulan demokratik Batı Bloğuna karşı, SSCB'nin önderliğinde komünist devletlerden meydana gelen Doğu Bloğu oluşmuştur. Bu bağlamda SSCB, Doğu Avrupa'da Polonya, Macaristan, Çekoslovakya, Bulgaristan ve Romanya'da komünist rejimlerin kurulması için çaba harcamış; Uzak Doğu'da 1945'te Kuzey Kore'yi istila etmiştir. Çin başta olmak üzere Birmanya, Malezya ve Filipinler'deki komünist hareketleri destekleyerek Doğu ve Güneydoğu Asya'da etki alanını artırmıştır. Öte yandan Türkiye, İran ve Yunanistan üzerinde de çeşitli baskılar yaparak Doğu Akdeniz'e inmenin planlarını yapmıştır.

SSCB 1945 yılında, Paris'te 1925'te imzalanan Sovyet-Türk Dostluk ve Tarafsızlık Antlaşması'nı feshettiğini açıklamıştır. Hemen akabinde Ardahan ve Kars'ın kendisine verilmesini Türkiye'den isteyerek Boğazlardan hak talebinde bulunmuştur. Bu tehditkâr talepleri Türkiye net bir şekilde reddetmiş; toprak bütünlüğüne kasteden SSCB'ye karşı ABD ve Avrupa'dan yardım talep etmiştir. Ancak, Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'deki menfaatleri çerçevesinde ABD, Truman ve Marshall yardımları ile arka çıkmıştır. Bu yakınlaşma kısa sürede meyvesini vermiş; 25 Nisan 1950'de Kuzey Kore'nin saldırısıyla başlayan savaşta Güney Kore'ye destek veren ABD ve BM destek vermiş; Türkiye de Kore'ye bir Tugay göndermiştir. Türk Askeri, sadece cephede savaşmamış; savaş sırasında yetim kalan Güney Koreli çocuklara açtığı "Ankara Okulu ve Yetimhanesi" tüm ihtiyaçlarını karşılamış ve eğitim vermiştir.

Bu çalışma, yukarıda kısaca değinilen konuda 1950'den bu yana kaleme alınmış hiçbir akademik araştırmanın bulunmaması, araştırmanın konuyla ilgili ileride yapılacak olan çalışmalara öncü olması açısından önem taşımaktadır. Türk askerinin Kore Savaşı'nda cephe gerisinde ana-babasız kalan yetim-öksüz çocukları himaye ederek savaş esnasında dahi olsa eğitim görmelerini sağlamasının Türkiye-Kore ilişkilerinin dostane

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

bir Şekilde kurulmasına yol açabileceği ve Türk askerinin cephede ne kadar cesur bir yürek taşıyorsa cephe arkasında yaşanan drama karşı da merhametli bir yürek taşıyabileceği varsayımları oluşturmaktadır.

Bu çalışmada konuyla ilgili literatür ve arşiv taraması, gözlem, deneyim röportaj gibi nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır.

1. Kore Savaşı'nın Nedenleri

Dünya, 1945'ten sonra ABD'nin başını çektiği kapitalist ve SSCB'nin başat olduğu komünist blok Şeklinde kutuplaşmaya girmiş; kısa zamanda askerî bloklaşmalara sebep olmuştur. Savaşın sona ermesinin ardından 1949'da Batılı devletler ABD'nin önderliğinde Kuzey Atlantik Antlaşması rgt'n (NATO); Doğu Bloğu ise bunu karşı SSCB'nin liderliğinde 1955'te Varşova Paktı'nı kurmuştur (Armaoğlu, 1991, s. 449).

NATO, Avrupa'da Sovyet tehdidinin önüne set çekmiş; bu sebeple Sovyet yayılması istikametini Avrupa'dan Asya kıtasına yöneltilmiştir, Asya kıtasının stratejik yönden önemli bir yerinde bulunan Kore, Asya'ya girmek için çok uygun bir sıçrama tahtası konumundadır. Japonya ve Güney Kore'de ABD askerinin bulunduğu düşünüldüğünde, bu süper gücün stratejik olarak güçlü bir konumda olduğu aşıkrdır. Sovyet Rusya, in'de komünistler idareyi ele geçirinceye kadar bu duruma ses ıkartmamıştır. Ancak 1949'da in'de komünistler iktidarı ele geçirince, Sovyet Rusya'nın Asya'daki pozisyonu güçlenmiştir (Armaoğlu, 1991, s. 454-455).

Japonya'nın II. Dünya Savaşı'nda mağlubiyeti kabul etmesini müteakip SSCB, Kore'ye girerek ve Japon askeri birliklerini teslim alma gerekçesi ile Kore'nin tümünü işgale girişmiş; bu durumda ABD, Sovyetlere 38. Paralelde durmasını, bu paralelin güneyinde bulunan Japon askerlerinin kendilerince teslim alınacağını bildirmiş; 8 Eylül 1945'te Kore'nin güneyinden karaya çıkartma yaparak 38. Paralele kadar ilerlemiştir (Yücel, 2001, s. 8). SSCB ve ABD, 38. enlemi sınır ilan ederek Kore'yi ikiye bölmüşler; bu durum Kore sorununun kaynağını oluşturmuştur. Bundan sonra yaşanan soğuk savaş döneminde ABD ve SSCB, uluslararası arenada güç dengelerini değiştirmeye başlamışlar; buldukları coğrafyalardan uzakta olmasına rağmen etki alanlarını genişletme yönüne gitmişler ve sonunda; 25 Haziran 1950 tarihinde hudut olarak kabul edilen 38. Enlemin Kuzey Kore'nin bütün Kore'yi komünist

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

bir rejim altında birleştirmek gayesiyle Güney Kore askerlerine taarruz etmesi sonucu sıcak çatışmanın fitili ateşlenmiştir. Bu vaziyet karşısında BM güvenlik Konseyi 25 Haziran 1950'de toplanmış ve Kuzey Kore'nin bu saldırısı neticesinde barışın sekteye uğradığını belirterek BM üyesi devletleri yardıma çağırmıştır. Kore Savaşı, BM'ler ordusunun dünya barışını koruma gayesinde ilk defa aktif rol üstlenmesi adına da önem taşımaktadır (Kore Harbinde TSK Muharebeleri 1950-1953, s. 18-23).

1.1. Türkiye'nin Kore Savaşı'na katılması

Türkiye'nin II. Dünya Savaşı'ndan sonra dış politikada en kritik meselesi, uluslararası arenada içine düştüğü yalnızlık girdabıdır. Bilhassa Sovyet Rusya'nın tehditleri Türkiye'yi Batı bloğuna itmiştir. SSCB, 4-11 Şubat 1945 tarihleri arasında gerçekteştirilen Yalta Konferansı'nda Montreux Boğazlar Sözleşmesi'nin değiştirilmesi gerektiğini iddia etmiş; (Armaoğlu, 1991, s. 414-415) Sovyet Dışışleri Bakanı Molotov, Türk-Sovyet ilişkilerinin temel taşı olan 17 Aralık 1925 tarihli Dostluk ve Tarafsızlık Antlaşması süresinin uzatılmayacağını, özellikle yeni konjonktür sebebiyle antlaşmanın yeniden düzenlenmesi gerektiğini bildirerek bu hususa ilişkin bir nota vermiştir (Gürün, 1991, s. 278). Sovyetlerin sıcak denizlere inme stratejileri, Boğazlara dair tutumu ve Haziran 1945'te Türkiye'ye verdiği ikinci bir notada Ardahan ve Kars bölgelerinin Sovyetlere bırakılmasının yanında boğazlarda Rusya'ya askerî üs verilmesi talepleri açıkça Türkiye'nin egemenlik ve bağımsızlık haklarını ihlal manası taşımaktadır.

Sovyetlerin bu taleplerini geri çeviren Türkiye, silahlı bir taarruza maruz kaldığı takdirde, tek başına bunu bertaraf etme azim ve kararlılığında olduğunu tüm dünyaya ilan etmiş (Gönlübol, 1982, s. 193), ancak Sovyetlere karşı tek başına dayanmasının pek mümkün görmediğinden ABD'nin desteğini de beklemiştir (Ülman, 1968, s. 216).

ABD öncülüğünde 1949 senesinde Sovyet emperyalizmine karşı Batılı devletlerle askerî bir ittifak oluşturularak 4 Nisan 1949'da NATO kurulmuş ve yeni bir dönem başlamıştır. Olası bir Sovyet taarruzu karşısında askerî ittifak kurulması Türkiye'de büyük bir ilgi ve istek uyandırmıştır; dönemin Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Hükümeti,

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

NATO'ya girmek için hazırlıklara başlamıştır. Demokrat Parti'nin (DP) 14 Mayıs 1950'de, iktidara gelmesi ile Türkiye'nin, NATO'ya girebilmek için ABD ve İngiltere'ye yaptığı diplomatik girişimler çoğalmıştır (Saray, 2000, s. 127-128).

Türkiye'nin BM'nin Güney Kore'ye yardım talebi çağrısına olumlu cevap vermesi; ABD'yi çok memnun etmiş, DP Hükümeti, bu samimi atmosferden faydalanarak CHP Hükümetinin üyelik için müracaat ettiği Mayıs 1950'den üç ay sonra, 3 Ağustos 1950'de NATO'ya üyelik başvurusunu tekrarlamıştır (Bağcı, 1990, s. 27). Yurt içi ve yurt dışında çıkan bazı haberlerde Türkiye'nin Kore'ye asker yollamakta aceleci davranmasının sebeplerini şu şekilde ifade edilmektedir: NATO'ya üye olmak, Batılı devletlerarasında yer almak ve ABD'nin askerî-ekonomik yardımından faydalanabilmek (Albayrak, 2004, s. 41).

Kore'ye asker gönderilmesi hususu bazı çevrelerce radikal bir karar olarak algılanmıştır. Türkiye, Millî Mücadele'den sonra ilk defa bir askerî harekâta katılmakta ve çok uzakta bulunan bir yere Türk askerini göndermektedir. Bunu da BM Güvenlik Konseyi tarafından alınan kararlara uyararak saldırıya maruz kalmış bir ülkeye insani yardımda bulunmak maksadıyla yapmaktadır. BM üyesi pek çok devlet, Kore'ye verilecek yardımın nasıl olması gerektiğini tartışırken Türkiye, ABD'yi müteakip Kore'ye asker gönderen ilk devlet olmuştur (Burçak, 1998, s. 61-62).

Aslında CHP iktidarı sırasında başlatılan Batı ile dostane ilişkiler kurulması ve NATO üyesi olma arzusu DP tarafından da sürdürülmüştür. Bunun için BM'nin Kore sorununa yardım isteğine hızlı bir şekilde olumlu yanıt vererek Türkiye'nin talebini gerçekleştirebileceğini düşünmüş fakat netice beklediği şekilde olmamıştır. Ancak yine de umudunu yitirmeyerek "Akdeniz'in savunulmasına ait gerekli planlama işlemlerine" iştirak etmenin NATO'ya girebilmenin zeminini oluşturacağı kanısına varmıştır (Saray, 2000, s. 127-128).

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

2. Kore Savaşı'nda Türk Tugayı Tarafından Ankara Okulu ve Yetimhanesi'nin Açılması

Türk Tugayı'nın Kore'deki muharebelerde sergilediği üstün başarısının yanında en az onun kadar değerli bir de cephe gerisinde başarıları mevcuttur. Bunlardan en önemlisi, savaş sırasında ebeveynlerini kaybeden Koreli ksz-yetim çocuklar için açtıkları "Ankara Okulu ve Yetimhanesi"dir.

Ankara Okulu, Türk askerlerinin Kore Savaşı esnasında yetim kalan yavrucaklara sığınacak yer sağlamak ve eğitim vermek gayesiyle başkent Seul'e yaklaşık 70 km mesafede bulunan Suwon kentinde açtıkları yatılı okuldur. Bu eğitim kurumu sayesinde kimsesiz kalan Koreli bazı çocuklar, emniyetli bir çatı altında kalarak temel eğitimlerini tamamlamışlardır. Türk askerleri yetim çocuklara sahip çıkararak onlara deta ana-baba olmuş; bu ocukların Türk insanını tanımalarına vesile olmuşlardır. Koreli ğretmenler burada hiç maaş almadan çalışmışlar (MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı Arşivi, Kore Harbi Koleksiyonu, Belge:19-45), onların da destekleriyle yetim çocuklar, savaş sırasında eğitimlerine ara vermeden devam etmişlerdir.

2.1. Ankara Okulu açılmadan önce Suwon halkının durumu

Kore halkı savaş nedeniyle çok zor şartlar altında hayata tutunmaya çalışmaktaydı. Köyleri, evleri ateş altında kalan insanların soğuk kiş mevsiminde barınacak yerleri dahi bulunmamaktaydı. Bu süreçte en büyük sorun alıktı ve hastalar, güçsüzler, ihtiyaşlar yol kenarlarında kaderlerine terk edilmiş bir vaziyetteydiler. Ailelerini kaybetmiş, kimsesiz çocuklar, ortalıkta yapayalnız kalmışlardı. Türk askeri, cephedeki başarılarının yanında cephe gerisinde ezilen sivil halkı görmezden gelmemiş; elinden gelen yardımı esirgememiştir. Kendi kumanyalarını Kore'ye ayak baştığı ilk günden itibaren muhtaç durumundaki sivil halk ile paylaşmıştır. Ne zaman düşkün vaziyette ihtiyaş, ocuk ve kadın görse daima destek vermiş; kimi zaman yiyecek, içecek yardımı yapmış kimi zaman da yaralıların yaralarını sarmıştır. Doğum sancısı çeken bir kadına Tugay'ın tabip subaylarınca doğum yaptırılıp iyileşene kadar bakılmış, ana-babalarını kaybetmiş çocuklara kol kanat germiştir (Denizli, 2015a, s. 73-99).

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Koreli ocukların büyük çoğunluğunun savaş sebebiyle yetim kaldıkları da görülmektedir (Denizli, 2015a, s. 44-45). Cephede Şehit olan Topçu steğmen Mehmet Gnen'in Gürses gazetesine yazdığı "*HemŐerilerimle Hasbihal*" başlıklı mektupta savaş esnasında Kore halkının yaşadığı sıkıntılarını Őöyle aktarılmaktadır: "*Savaş bir ülkeyi ne duruma düŐürüyor bunu Kore'de görebilirsiniz. MuhteŐem kentler harabeye dönüŐmüŐ Őanki büyük bir deprem olmuŐ. Ya Kore Halkı? İŐte bu nokta yürekleri parçalar, biçare halk bu yıkıntılarının arasında kalmış Őanki birer hayalet olmuŐlar. Yollar kadınlar, çocuklarla dolup taŐmakta. Kızıkların korkusundan evini-barkını arkada bırakıp Güney'e doğru bir meğhule yol almaktalar. Erkekler askere gitmiŐ, ana evladını yitirmiŐ; can derdinde, kimse kimseyi umursamıyor. Mevsim kiŐ olduğundan hava buz gibi soğuk, yerlerde kar var, yollarda donanlar, ölenler mi arasın? Özellikle 6 Ocak'ta Seul'den çekilme esnasında gecenin ikisinde soğuk ve karanlık yolda beŐ yaŐlarında bir erkek çocuğuna rastladım. Etrafta hiç kimse yoktu, yalnız başına yürüyordu. İŐte sizlere buradaki iler acısı durumu anlatmaya çalıŐtım.*" (Denizli, 2011b, s. 157-159).

2.2.Suwon'da Ankara Okulu ve Yetimhanesi'nin açılması

Kore muharebelerinde cephede yorgun düŐen Türk Tugayı, 27 Ocak 1951'de Suwon Őehri yakınlarında geçici olarak ihtiyatta bekletilmektedir. Savaş sebebiyle yetim kalan 70 kadar Koreli ocuk Türk Tugayı'nın etrafında toplanmıŐlar; bunların sayısı kısa sürede 100' geçmiŐtir (Tablo 1); Bunlar;

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Tablo 1: Suwon Ankara Okulunda 1954 Yılı Sonunda Bulunan ğrenci Sayısı (MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı Arşivi, Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu:151, Gömlek:19, Belge:48).

<u>Swon Ankara Okulu ğrenci Mevcudu</u>			
	<u>Erkek</u>	<u>Kız</u>	<u>Toplam</u>
Lise	3	–	3
Orta	10	12	22
İlk	58	44	102
Ana	2	1	3
Toplamı	73	57	130

Türk Tugayı'nda görevli Kıdemli Başçavuş Bahattin tarafından her gün doyurulmaya başlanmış; bu durumu Türk Tugay komutanı General Tahsin Yazıcı'ya arz etmiştir. Yetim ocukların barındırılması ve beslenmesi hususunu bir vicdan borcu olarak gören Yazıcı, Suwon'da yetimlerin barındırılması için önce bir sahra çadırı kurdurmuş; sonra Türk Tugayı'nın yakınında bir virane bina elden geçirilerek yetimhane ve okula dönüştürülmüş ve buna Ankara Okulu ve Yetimhanesi ismi verilmiştir. Böylece ocuklar, savaş Őartlarında eğitimlerinden geri kalmamış ve yaşadıkları acıları unutmuşlardır. Koreli yetim çocukların himayeleri ve eğitimlerini sürdürmeleri için Ankara Okulu ve Yetimhanesi'nin açıldığı haberleri Türk ve Kore gazeteleriyle BM'e ait gazetelerde duyurmuştur (Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu:151, Gömlek:19, Belge: 45).

Kore Gazisi Yüzbaşı Nazım Dündar Sayılan, Ankara Okulu ve Yetimhanesi'nin açılışı ile ilgili olarak kitabında Şu bilgi vermektedir: Savaş sahasında bulduğumuz kimsesiz çocuklar için Kore Türk Tugayı, Başkent Seul'un güneyinde bulunan Suwon'da 'Yatılı Ankara İlkokulu' açmak suretiyle himaye altına almıştı. Savaşa katılan BM askeri içerisinde yalnızca Mehmetçik kahramanlıkla Şefkati bir arada sergilemiştir. Artık Türkleri Kore'de bilmeyen de kalmamıştı. Türk askerleri hangi köye, kasabaya girse halk onları karşılamak için yarışıyor, sevinçleri vücut

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

dillerine yansiyordu. Sivil halka neden bu kadar sevindiklerini sorduğumda hep benzer cevaplar vermişlerdir: '*Sizler buradayken düşmandan korkmuyoruz. Bizlere değer, güven, yiyecek ve kimsesiz çocuklarımıza eğitim veriyorsunuz*' diyerek minnettarlıklarını dile getiriyorlardı. Savaşta kimsesiz kalan çocuklara yardım etme düşüncesi hiçbir BM askerinin üzerinde dahi durmadığı bir konu olmuştur. Ancak Türk askeri bu önemli hususa fazlasıyla eğilerek bu yavrucakları kendi gayretleriyle bir yatılı okula kavuşturmuştur. Savaştan can havliyle kaçarken o hengmede annesini, dedesini, yakınlarını kaybetmiş kimsesiz çocukları yol kenarlarından, ormanlık alanlardan ve kırsal bölgelerden toplayıp Suwon'da açtığı yatılı ilkokula yerleştirmiş; tüm ihtiyaçları eksiksiz olarak Türk Tugayı'nca karşılanmıştır. Ankara Okulu'nun yanındaki binada Sıhhiye Bölüğü'nn açtığı revir bulunmaktaydı. Ankara Okulu'nda eğitimlerin aksamadan verilmesinde bilhassa revirin Baştabibi Binbaşı Seyfi Aksu ilgilenmiştir" (Sayılan, 1996, s. 164-167).

2.3. Suwon'daki Ankara Okulu ve Yetimhanesi'nde eğitim faaliyetleri

Türk Tugayı, Ankara Okulu'nda ğretimi sağlıklı bir şekilde sürdürebilmek maksadıyla çocukların lisanından anlayan ve bakımlarına nezaret edebilecek bir öğretmenin atanmasını Kore Hkmeti'nden talep etmiş; Kore Eğitim Bakanlığınca Ce Teyang, buraya ğretmen olarak atanmış; ğretmen sayısı gün geçtikçe artmıştır. Bunlar, ğretmenler ücret almadan okulda hizmet etmişlerdir (Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu:151, Gömlek:19, Belge: 45).

Eğitimin Türkçe, İngilizce ve Korece olarak üç farklı lisanda verildiği Ankara Okulu'nda savaş mađđuru çocukları yormamak maksadıyla hafif bir müfredat programı uygulanmış; Türk subayları ve on civarında Koreli ğretmen tarafından verilen eğitimlerde müzik ve beden eğitimi derslerine fazlaca önem verilmiştir. Yetim çocukların savaş sebebiyle altüst olan psikolojilerinin toparlanması için müzik aletleri kullanmaları sağlanarak moralleri yükseltilmeye çalışılmıştır (Saltık, 2011, s. 105). Müzik aletlerini kullanma hususunda Tugay Bandosu personeli ve müzik aleti kullanmayı bilen askerler yardımcı olmuşlardır. Okulda verilen kısmi Türkçe eğitim neticesinde kısa sürede Türkçeyi ğrenen Koreli çocuklar, İstiklal Marşı'nı ezberlemişlerdir (Yedi Kıtı, 2010, s. 22-23).

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Kore Türk Tugayı'nın kutladığı tüm ulusal günlere iştirak eden Öğrenciler hep bir ağızdan Türkçe şarkılar söylemektedir. Kore'de gerçekleştirilen Türk ulusal kutlama törenlerine Ankara Okulunun yanı sıra bu okulun yakınında bulunan Türk Tugayınca desteklenen kardeş okul Tysan Ortaokulu öğrencileri de iştirak etmişlerdir (MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı Arşivi, Kore Harbi Koleksiyonu, Belge:46).

2.4. Kore Türk Tugayı'nın Ankara Okulu ve Yetimhanesine yaptığı yardımlar

İlk Kore Türk Tugayı görev süresini doldurup Türkiye'ye dönüş yaparken Ankara Okulu'nu ikinci Kore Türk Tugayı'na devretmiş; eksik kalan bir kısım işleri yeni Tugay'ın komutanı Tuğgeneral Namık Arguç ikmal ettirmiştir. Bu Tugay'dan sonra üçüncü Tugay komutanı Tuğgeneral Sırrı Acar da yardımlarını okuldan esirgememiş; okul, gün geçtikçe daha düzenli bir hale gelmiştir. Dördüncü Tugay da okulun iç ve dış eksiklerinin giderilmesini sağlayarak çocukların himaye edilmesini aynı şekilde sürdürmüştür. Bu Türk Tugay görev süresini tamamlayıp yurda dönerken General Kemal Akkurt 11 Temmuz 1954'te Ankara Okulu'nu beşinci Tugaya devretmiştir (MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı Arşivi, Kore Harbi Koleksiyonu, Belge:45-46).

Beşinci Tugay komutanı General Mete Yurdakul tarafından Ankara Okulu'na daha geniş kapsamlı yardım yapılması ve ileriki zamanlarda Kore'de Türk birliği bulunmadığı dönemde de Ankara Okulu'nun yaşayabilmesi için bazı adımlar atılmıştır. Öncelikle okula ek bir yatakhane binası yapılmış; 29 Ekim 1954 Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla 5000 m² arazi alınarak Ankara Okulu'na hediye edilmiştir. Alınan bu arazide ziraat yapmak suretiyle okulun ilelebet yaşaması için alt yapı oluşturulmuştur. Tugay mensuplarının geniş ölçüde yardımlarıyla Ankara Okulu'nun tüm eksiklikleri giderilerek mükemmel bir kurum şekline getirilmiştir (MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı Arşivi, Kore Harbi Koleksiyonu, Belge:46).

Ankara Okulu'na yapılan yardımların (Tablo 2, 3) yanında Beşinci Tugayın bulunduğu kamp civarında Tysan adını taşıyan bir ortaokul mevcut olup bu okula da yardım eli uzatılmak suretiyle etrafında hiçbir BM mensubuna gösterilmeyen sevgi ve saygıyı kazanmıştır. Bu okul tarafından Beşinci Türk Tugayı erkânının isimlerini ihtiva eden hatıra taşı

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

törenle dikilmiştir. Bu okul da Kore Türk Tugayı'nın yapmış olduğu tüm merasimlere iştirak etmiştir.

Tablo 2: Beşinci Türk Tugayı'nın Suwon Ankara Okulu ve Tysan Okuluna Yaptığı Para Yardımları (MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı Arşivi, Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu:151, Gömlek:19, Belge: 47-48).

<u>Para Yardımı</u>	
Swon Ankara Okulu	1775 dolar
Tysan Okulu	587 dolar
Toplam	2362 dolar

Tablo 3: 5. Türk Tugayı'nın Suwon Ankara Okulu ve Tysan Okulu'na Erzak Yardımları (MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı Arşivi, Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu:151, Gömlek:19, Belge: 47-48).

<u>Erzak Yardımı</u>			
<u>Erzak Cinsi</u>	<u>Tysan Okulu</u>	<u>Ankara Okulu</u>	<u>Toplam</u>
Makarna	11 Kasa	4 Kasa	15 Kasa
Kahve	258 Teneke	184 Teneke	442 Teneke
Kahve	48 Kasa	1 Kasa	49 Kasa
Kakao	57 Kasa	52 Kasa	109 Kasa
Reçel	7.3 Kasa	11 Kasa	18.3 Kasa
Tuz	5 Torba	6.5 Torba	11.5 Torba
Elma Kurusu	40 Kasa	13 Kasa	53 Kasa
Bezelye	97 Kasa	102 Kasa	199 Kasa
Tatlı Patates	24 Kasa	30 Kasa	54 Kasa

**Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sayı: 10, 2023 Bahar,
e-ISSN: 2651-4605**

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Un	425 Torba	204 Torba	629 Torba
Konserve Et	35 Kasa	34 Kasa	69 Kasa
Nişasta	5 Kasa	10.5 Kasa	15.5 Kasa
Fasulye	1 Kasa	9 Kasa	10 Kasa
Domates Salça	36.5 Kasa	79 Kasa	115.5 Kasa
şişe Salça	57 Kasa	71 Kasa	128 Kasa
Çorbalık	100 Kasa	280 Kasa	380 Kasa
Fıstık Ezmesi	8 Kasa	–	8 Kasa
Kamış şekeri	13 Kasa	15 Kasa	28 Kasa
Kay. Yumurta	24 Kasa	20 Kasa	44 Kasa
Meyve Suyu	93 Kasa	88 Kasa	181 Kasa
Salatalık Yağ	8 Kasa	5 Kasa	23 Kasa
Greyfurt	77 Kasa	51 Kasa	128 Kasa
Sirke	13 Kasa	8 Kasa	21 Kasa
Havuç Konserve	10 Kasa	4 Kasa	14 Kasa
Hububat	10 Kasa	49 Kasa	59 Kasa
Kay. Yumurta	53 Kasa	40 Kasa	93 Kasa
Süt	74 Kasa	115 Kasa	189 Kasa
Kırmızı Pancar	3 Kasa	13 Kasa	16 Kasa

**2.5. Ankara Okulu ve Yetimhanesi'nin kurucularından Astsubay
Hasan Hüseyin Dinçtürk'ün hatıraları**

Kore Gazisi merhum Astsubay Hasan Hüseyin Dinçtürk'ün oğlu Erkan Bekman, babasının kendisine aktardığı bilgileri şu şekilde

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

anlatmaktadır: “Babam Hasan Hüseyin Dinçtürk 16 Ağustos 1951 ile 22 Eylül 1952 tarihleri arasında Kore Türk Tugayında İkmal takımında melbusat sorumlusu olarak Kore’de bulunmuştur. Kore’de Türk karargahında vazife yaptığı günlerde bir aşçı sivil memur kendisinin yanına gelerek yemek fazlalıklarının döküldüğü tel örgünün dışında alanda bulunan metruk binalardan çocukların süratle koşarak yemek ve ekmek artıklarını topladıklarına şahit olduğunu aktarıyor. Babam hemen yemek fazlalıklarını toplayan çocuklarla iletişim kurmuş ve çoğunun anne-babasının savaşta öldüğünü bakacak kimselerinin olmadığını öğrenmiştir. Bu noktada Koreli kimsesiz çocuklara bakınca kardeşim ve beni hatırlattığını beyan etmiştir. Babam bu hususu karargah komutanıyla görüşüp onayını aldıktan sonra çoğu kimsesiz olan bu çocuklar için birlik içerisinde arka tarafta sorumlu olduğu deponun ana nizamiyeden ayrı girişi olan ek kısmını askerleriyle birlikte onarıp boya, badana ve temizlik işlerini hallettikten sonra sınıf konumuna getirmiştir. Buraya ‘Ankara Okulu’ adını vermişlerdir. Savaş alanlarından getirilen Koreli kimsesiz çocuklar, cephe birliklerine sığınmış ksz-yetim çocuklar ve yemek artıklarını toplayan savaş mağduru yetim çocukları burada toplanmaya başlanmıştır. Askerlerimiz ve babam yetim çocuklarla kumanyalarını paylaşarak kendi istihkaklarından giyecek, yiyecek, içecek, çikolata, diş macunu, çiklet ve sabun vermeye başlamışlar, çocuklar yedirip iirip barınmaları sağlanarak savaşın olumsuz etkilerinden uzak tutulmalarına gayret göstermişlerdir. Koreli resmi makamlardan ğretmen talebinde bulunmuş ve Koreli iki öğretmenin de gelmesiyle eğitim faaliyetine başlanmıştır. Böylece babamın girişimleriyle Ankara Okulu kurulmuştur. Başlarda 10-15 olan çocuk mevcudu zamanla artmaya başlamıştır. İmkânlar ölçüsünde çocukların tüm gereksinimleri bilhassa da sevgi ve aile sıcaklığı özlemleri karşılanmaya çalışılmıştır. Okulda idareciliğin yanı sıra müzik dersleri de veren babam, kolay telaffuz edilebilen popüler marşlar, kâtibim türküsü, Ankara marşı ve İstiklal marşını da çocuklara öğretmiştir. Babam zaman zaman çocukları Türk şehitliğine de götürmüştür. Ayrıca Ankara Okulu ğretmen ve ğrencilerinin de katılım sağladığı 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ve 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramları törenleri de gerçekleştirilmiştir. Okulun varlığı Türkiye’de duyulunca Türkiye’den kıyafet ve kırtasiye malzemeleri yardımlarının gönderildiğini de aktarmıştır. İlk kurulduğunda 10-15 ğrencisi ve iki Koreli ğretmeni olan Ankara Okulu’nun mevcudu babamın görev bitiş

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

tarihine doğru 10 oğretmen ve 70-75 oğrenciye kadar çıkmıştır. Babamın albümündeki fotoğraflar Japonya'ya izne gidince almış olduğu fotoğraf makineleri tarafından çekilmiştir. Babam, görev süresi dolunca bir baba ve evlat hasreti ile sevgiyle idareciliğini yapmış olduğu Ankara Okulu oğrencilerinden ayrılırken çok hznlendiğini gurur ve özlemler anlatmıştır. Babam Kore'den ayrılmadan önce Ankara Okulu'nda görevli bazı oğretmenler üzerinde babamın ve annem Hatice Samiye Dinçtürk'n isimleri yazılı likör takımı hediye etmişlerdir. Likr takımı ve babama ait bir takım objeler halen İstanbul Harbiye'de bulunan Askeri Müze'de sergilenmektedir." Hasan Hüseyin Dinçtürk'n oğlu Erkan Bekman, babasından kalan en değerli mirasın yukarıda anlattıkları olduğunun altını çizerek babasıyla gurur duyduğunu ve onunla fotoğraf çekilmiş hayatta olan Ankara Okulu oğrencileriyle tanışarak babasından kalan resimleri onlarla paylaşmak ve o onuru Kore topraklarında yaşamak istediğini belirtmiştir (Astsubay Hasan Hüseyin Dinçtürk'n oğlu Sayın Erkan Bekman ile yapılan röportaj).

2.6. Ankara Okulu ve Yetimhanesi hakkında ulusal basında çıkan haberler

Türk milleti, Kore'de olup bitenlerle meydana gelen muharebeleri gnbeğn takip etmiş ve Türk birliğinin Kore'deki yetimlere yönelik yardımlarından da basın aracılığıyla bilgi sahibi olmuştur. Ankara Okulu ve Yetimhanesi ile ilgili haberler ulusal basından belirlenerek aşağıda verilmiştir:

Hürriyet gazetesi 3 Ekim 1952'de ilk sayfasında "Kore'deki Ankara İlkokulu nasıl doğdu" başlıklı BM bültenine dayandırdığı haberinde şu bilgileri aktarmaktadır: "Kore Türk Tugayında görevli İstanbul Cihangirli Başçavuş Hüseyin Dinçtürk Koreli sivil halkın gönlünü kazanmış ve kendisine 'Yetim babası' adı verilmiştir. Seul yakınlarındaki bir Türk Birliğinde görev yapan Başçavuş Hüseyin Dinçtürk Kunuri muharebesinden sonra ortada kalan kimsesiz 50 civarındaki Koreli ocuğa sahip çıkıp himaye etmeye başlamıştır. Yetkili makamlardan izin alarak Türk Birliğinin yakınında bulunan kullanılmayan bir depoyu düzenleyerek yetim Koreli çocukları buraya yerleştirmiştir. Türk askerleri bu yavrularla yiyeceklerini paylaşmış, subaylar çeşitli hediyeler alarak

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

yüzlerini güldürmüş ve tüm askerler el birliğiyle yavrucakların yetimliklerini unutturmaya çalışmışlardır. Astsubay Hüseyin Dinçtürk bir süre sonra resmi makamlardan yeniden izin almak suretiyle deponun boş bir odası temizlenerek, sıralar yerleştirilmiş, sınıf haline getirilmiş ve yetim Koreli yavrular bir okula kavuşmuşlardır. Kore resmi makamlarınca çocuklara ders verecek iki Koreli öğretmen atanmış ve ders verilmeye başlanmıştır. Hüseyin Astsubay okulla ilgili idari işlerin yanı sıra çocukların yiyecekleri içecekleri, eğitimleri ve terbiyeleri ile de ilgilenmiştir. Müzik öğretmenliği vazifesini de gören Hüseyin Dinçtürk çocuklara şarkılar, türküler öğretmiştir. Koreli yetimler sabahları derslere başlamadan önce İstiklal marşını okumaktadırlar. Muharebe sahasından biraz uzakta askeri birliklerin arasında bulunan bu okulun ismi "Ankara İlkokulu" dur. Öğrenciler Türkçeyi de ana dilleri kadar konuşup yazabilmektedirler. Önceleri 50 civarında öğrenci mevcudu olan Ankara okulunda şuanda 150 yetim Koreli çocuk eğitim görmektedir. Bu çocuklar Türk Tugayınca ölümden kurtarılmış kimsesiz ortada kalmış çocuklardır. Bu yavrucaklar Türk Birliğinin subayları tarafından evlat edinilmişlerdir. Ankara Okulunun bahçesinde 'Ankara, Ankara, güzel Ankara' marşını söyleyen sekiz yaşındaki Ayla'nın en büyük arzusu Ankara'ya gitmek ve görevini tamamlayıp Türkiye'ye dönen manevi babası Rıdvan Yüzbaşıya kavuşmaktır. Kore Türk Tugayı Kore'de sadece aslanlar gibi savaşmakla kalmayıp, şefkati, merhameti, iyiliği ve insanlığı ile de Korelilerin gönüllerinde yer etmiştir" (Hürriyet Gazetesi, 3 Ekim 1952).

Milliyet gazetesi ise "Kore'de bir Türk çavuşunun yarattığı insanlık sembolü Çvş. Hüseyin Dinçtürk bir yetim yurdu kurdu" başlıklı ilk sayfa haberinde Ankara Okulu ile ilgili şu bilgileri aktarmaktadır: "Kore Türk Tugayında görevli Başçavuş Hüseyin Dinçtürk bütün Kore-Seul halkının sevgisini ve takdirini kazanmış ve kendisine Korelilerce 'Yetim babası' adı verilmiştir. Dinçtürk, Kore'de vazifesine başladıktan sonra cephe hattının yakınında kimsesiz perişan bir vaziyette kalan 50 kadar çocuğu himaye etmeye başlamıştır. Yetkili mercilerin iznini alarak kullanılmayan bir depo temizlenip onarımları yapılarak bir bölümü çocukların kalacağı yer, bir kısmı da sıraların konulmasıyla sınıfa dönüştürülmüştür. Kore yetkililerince Koreli yetim çocuklara eğitim

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

verecek öğretmenler görevlendirilmiştir. Başçavuş Hüseyin Dinçtürk okulun tüm idari işleri ile ilgilenmekle kalmayıp, okulda müzik öğretmenliği de yapmaktadır. Bu okulun ismi 'Ankara İlkokulu' dur. Öğrenci sayısı ise giderek artmaktadır. Bu yavrucaklar Kore Türk Tugayının şefkatli ellerince ölümün kıyısından yaşama çekilen yetim biçarelerdir. Türk askeri sadece cephede gösterdiği başarılarla değil cephe gerisinde de sergilemiş olduğu insanîyetle tüm Kore halkının gönlünde taht kurmayı başarmıştır” (Milliyet, 3 Ekim 1952).

Cumhuriyet gazetesi de “Kore'deki Ankara İlkokulu” başlığı altında verdiği haberde Ankara Okulu hakkında okuyucularını şu şekilde aydınlatmaktadır: “Türk Tugayına mensup İstanbullu Başçavuş Hüseyin Dinçtürk Korelilerin gönüllerini kazanmış ve kendisine halk tarafından 'Yetim Babası' adı verilmiştir. Yetkili makamlardan almış olduğu müsaade doğrultusunda âtil durumdaki bir depoyu değerlendiren Başçavuş Dinçtürk hem yetim çocuklara kalacak bir yer hem de sınıf oluşturmuştur. Güney Kore yetkili makamlarınca öğretmenler verilerek derslere başlanılmıştır. Hüseyin Dinçtürk okulun idaresinden çocukların yeme-içmeleri, eğitim ve terbiyelerine kadar ilgilenmiştir. Ayrıca Koreli yetim yavruların müzik öğretmenliğini de yapan Dinçtürk çocuklara şarkılar öğretmiştir. Ankara Okulu öğrencileri sabahları derse girmeden önce İstiklal Marşını söylemektedirler” (Cumhuriyet, 3 Ekim 1952).

2.7. Ankara Okulu ve Yetimhanesinin kapanması

Kore'deki Türk Tugayı, 1965 yılında bir manga gücüne düşürüldü. Türk askeri Kore'den 1971 yılında tamamen geri çekildi. Bu durumda Ankara Okulu 1979 yılında başka bir okulla birleştirildi. Ankara Okulu'nun bulunduğu yere yapılan parka “*Ankara Parkı*”, parkın önünden geçen yola ise “*Ankara Yolu*” ismi verilmiştir. Kore savaşında 741 askerini şehit veren Türkiye'ye minnettar olan Koreliler, Türkleri her zaman hatırlamaktadırlar. Koreli yetimlerin bir bölümü de Türkiye'de eğitimlerini tamamladı (<https://heybiliro.blogspot.com/2017/10/ankara-okulu.html>. Erişim Tarihi: 19 Ocak 2023).

TRT Haber'in trthaber.com sitesinde dünya haberleri başlığı altında 25 Haziran 2013'te yapmış olduğu “Güney Kore'deki Parka

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Ankara Okulu Adı Verildi başlıklı haberde aktarılan bilgilere göre; Kore Savaşı'nın 63. Yılı'nı anmaya yönelik Güney Kore'nin her yerinde farklı faaliyetler gerçekleştirilirken, Suwon kentinde ise olağan dışı bir açılış merasimi yapılmıştır. Kore Savaşı esnasında, Güney Kore'ye gelen Türk Tugayı askerlerinin kimsesiz kalan yetim çocuklar için açtığı Ankara Okulu'nun bulunduğu yerdeki bir parka 'Ankara Okulu' adı verilmiştir. Parkın önündeki caddeye ise, 'Ankara Yolu' adı verilmiştir. Parkın açılış merasimi, Ankara Okulu mezunu Koreli nineler ve dedelerin hep birlikte söyledikleri şarkıyla başlamıştır. Gösterileri müteakip sahneye çıkan Suwon Belediye Başkanı Yeom Tea-young "*Kore Savaşı sırasında gelip hayatlarından fedakârlık yapan insanları her daim hatırlamamız lazım. 'Bu parkı siz mahalle sakinlerine bırakıyorum. Bu parka sahip çıkın, koruyun. Bu park sayesinde Türk askerlerinin bizim yetimlerimiz için yaptığı fedakârlıklar unutulmaz hale gelecek*" diye konuşmuştur. 1970'li yıllara kadar aktif olan bu okul 640 kişiden fazla mezun vermiştir. Edinilen bilgiye istinaden okul mezunlarından yalnızca 20'ye yakın kişi hayattadır. Parkın açılış merasimine Suwon Belediyesi idarecilerinin yanı sıra mahallede yaşayan insanlarda büyük bir ilgi göstermişlerdir. Ankara Okulu'ndan diploma almış 10'dan fazla Koreli de açılış merasimine iştirak etmişlerdir. Ayrıca KBS kanalı da okulla ilgili bir belgesel hazırlanması amacıyla merasim alanına ekip göndermiştir (<https://www.trthaber.com/haber/dunya/guney-korede-parkin-adi-ankara-okulu-oldu-90948.html>. Erişim Tarihi: 16 Ocak 2023).

Ankara Okulu yıkılsa da geride bıraktığı hatıralar ve Korelilerin kalbinde oluşturduğu izler daima yaşayarak Türkiye ve Kore arasında sonsuza kadar sürecek gönül köprüsünün temellerini oluşturacaktır.

3. Ankara Okulu ile Kore Savaşı'nın Türkiye-Kore ilişkilerine yansımaları

Türkiye'nin Kore savaşı'na katılmasından sonra Kore ve Türkiye "Kardeş ülkeler" veya "Kan kardeş uluslar" şeklinde kuvvetli bağlar kurmuşlardır (Lee, 2007, s. 57). Kore Savaşında özellikle Kunuri, Vegas ve Kumyangiangni muharebelerinde Kore Türk Tugayı; cephede gösterdiği başarıların yanında Kore halkına yaptığı insani yardımlar

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

neticesinde de kendisine olan ilgiyi en üst seviyeye ulaştırmıştır. Türk askerinin Kore'de gerçekleştirdiği insani yardım faaliyetlerinin en kıymetli olanlarından birisi de savaş esnasında kimsesiz kalan Koreli çocuklar için Suwon şehrinde açmış olduğu Ankara Okulu ve Yetimhanesi'dir. Bu okulda Türk askerlerince himayesinde eğitim gören çocuklar, bugün ileri yaşlarda olsalar da Türk askerlerini halen minnet ve şükranla anmaktadırlar. Ankara Okulu ile beraber kurulan aşevi, civardaki yoksul Korelilerin yiyecek gereksinimlerini tedarik etmiştir. Türklerin yardıma muhtaç kimselere el uzatma, yardım etme duygusu ve inancı karşılık beklemeden yaptığı iyilik-yardımlar Kore halkında üzerinden seneler geçse de asla unutulmayacak güçlü akisler bırakmıştır. Mütareke yapıldıktan sonra da Türk askerleri Kore'de gönüllü olarak savaşın açtığı yaraları sarabilmek için rehabilitasyon faaliyetleri yürütmüşlerdir. Bu kapsamda köprüler inşa edilmiş, yolların bakım-onarımları yapılmış, sivil halka sağlık hizmeti vermişlerdir. Bilhassa Türkiye'nin yaşam şekli, dil, tarih ve kültür bağlamında Kore ile pek çok ortak paydası mevcuttur. Türkiye ve Kore cumhuriyetleri arasındaki dostane ilişkiler Nisan 2005 senesinde gerçekleşen zirve görüşmeleri sayesinde ivme kazanmıştır. Türkiye ve Kore arasında ilk diplomatik ilişkilerin sağlandığı 1957 yılından sonra Türkiye'yi ilk defa ziyaret eden Başkan Rho, dönemin Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile zirve görüşmeleri gerçekleştirmiştir. Cumhurbaşkanı Rho Moo Hyeon ile Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer arasında gerçekleşen zirve toplantısının ana gündemini 2007 yılının "Kore-Türkiye dostluk yılı" şeklinde ilan edilmesidir. 2007 yılı, Türkiye ve Kore arasındaki diplomatik ilişkilerin başlangıcının 50'nci yıl dönümü olması münasebetiyle önem taşımaktadır. İki ülke diplomatik ilişkilerin 50'nci yıl dönümü için çeşitli faaliyetlere de ev sahipliği yapma hususunda mutabakat sağlamışlardır. 2010 yılının Haziran'ında Türkiye Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Kore Cumhuriyetine ziyaret gerçekleştirerek Cumhurbaşkanı Lee Myeong ile zirve görüşmeleri yapmıştır. Bu görüşmeler ile ticaretten yatırıma, enerji ve bilgi teknolojilerinden savunma sanayisine kadar iş birliğini artırmak için mutabakata varılmıştır. 2012 Şubat ayında Kore Cumhurbaşkanı Lee Myeong Pak Türkiye'ye ziyaret gerçekleştirerek Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile görüşmüştür. Karşılıklı ziyaretlerden sonra Kore ve Türkiye arasında "Stratejik ortaklık" bildirisi imzalanmıştır (Genel Kurmay Personel Başkanlığı Askeri Tarih ve Stratejik Etüt (ATASE) Daire

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Başkanlığı Yayınları, Ateşkesin 60'ıncı Yıl Dönümünde Kore Savaşı, 2.Baskı, Ankara, 2018, s. 38-52).

Türk askerinin savaşta yetim kalan Koreli çocukları himaye ederek okul ve yetimhane açması Korelilerin gönüllerinde taht kurmasına yol açmıştır. Bu nedenle Türkiye-Kore münasebetlerinde, Kore Savaşı sırasında oluşturulan bu dostluk bağı ilişkilere sadece temel teşkil etmekle kalmamış, aynı zamanda iki ülke ilişkilerinin ana niteliğini belirlemede önemli bir kilometre taşı olmuştur. Türk askerlerinin Kore savaşına katılması, iki ülke hükümetleri ile Türk ve Kore halkı arasında kardeşlik bağı oluşturmasına sebep olmuştur.

Sonuç

Beşeriyet tarihi Hz. Adem'in çocuklarından Kabil'in, kardeşi Habil'i öldürüp ilk cinayeti işlemesinden itibaren nice kanlı savaşlara tanıklık etmiştir. Yakın dönemde yaşanan I. ve II. Dünya savaşlarının yıkıcı etkilerinden yine ders almayan bazı devletler bitmek tükenmek bilmeyen güç elde etme arzusu uğruna savaşmaya devam etmişlerdir. II. Dünya Savaşı'ndan sonra dünya süper güç olarak sahneye çıkan ABD ve SSCB arasında oluşan iki kutuplu uluslararası denge etrafında şekillenmiştir. "Soğuk Savaş" olarak nitelenen bu döneminin ilk sıcak çatışması ise henüz II. Dünya Savaşı'nın yaraları tam anlamıyla sarılmamışken 1950-1953 döneminde Kore'de yaşanmıştır. Aynı etnik köken, aynı tarih, aynı dil ve aynı dine mensup Kuzey ve Güney Kore birbirlerine düşman olup kanlı bir savaşa girişmişlerdir. Kore Savaşı'nın baş aktörleri olan ABD ve SSCB ise kendi emperyalist çıkarları doğrultusunda hareket ederek Kore yarımadasını ateşin içerisine atmışlardır. Kore Savaşı Türk askerinin sadece kendi ülkesinin güvenliği için değil, dünya barışı için de cansiperane görev yapabileceğini tüm dünyaya kanıtlaması bağlamında da çok önemli bir imtihan sahası olmuştur.

Kore Türk Tugayı, Kore topraklarına ayak bastığı andan itibaren ağır savaş koşulları altında hayata tutunmaya çalışan çocuğundan yaşlısına kadar birçok insana el uzatarak Kore halkının gönlünü kazanmaya başlamıştır. Bu zor zamanlarda uzanan samimi yardım elini Koreliler toplumsal hafızalarına kazımışlardır. Bilhassa Koreli yetim çocukları himaye ederek onları hem eğitim hem de yetimhane niteliğine haiz Ankara

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Okulu ve Yetimhanesine toplamaları onlara kendi evlatları gibi sevgiyle bakmalarını Kore halkı unutmamış, yeni nesillere de Türk askerlerinin cephede ve cephe gerisinde kendileri için yaptıkları iyilik ve fedakrlıkları aktarmışlardır. Türk askerleri Kore topraklarında hem askerî alanda elde ettiği başarılar hem de insanlık namına gösterdiği başarılarla bir kez daha tarihe geçmiştir. Türk askerinin, savaştan muzdarip olan Koreli yetim çocuklara imknları çerçevesinde sağladığı eğitim, sağlık vb. hizmetlerle de günümüze kadar uzanan Türkiye-Güney Kore dostluğunun temellerini oluşturmuştur. Türk askerlerinin cephe hattında sergiledikleri üstün başarı ile kahraman olarak Korelilerin gönüllerini fethetmesini bildiği gibi sivil halka ve bilhassa da çocuklara karşı gösterdikleri şefkatli davranışlarıyla Korelilerin sevgisini, takdirini ve hayranlığını kazanmışlardır. Savaş ortamında Koreli ocuklar için okul açarak bir ülkenin istikbalinin ve gerçek kurtuluşunun eğitim ile olacağını tüm dünyaya göstermiştir.

Türk askerinin ana yurdundan binlerce kilometre uzakta kendi vatanını savunur gibi savaşış şehit-gazi olmaları, Güney Kore'de Türk Şehitliği'nde bulunan Türk Bayrağı'nın göklerde dalgalanması Güney Kore ve Türkiye ilişkilerinin kardeşlik çerçevesinde gelişmesine katkı sağlayan büyük bir etken olmuştur. Günümüzde Ankara Okulu'ndan geriye yalnızca hatıralar, kalıntılar, bir anıt park ve büyük bir Türkiye sevgisi kalmıştır. Türk askerlerinin Kore Savaşı'na müdahil olduğu an itibariyle Kore halkının maks talihi bir anda tersine dönmüştür.

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Kaynakça

1. Arşiv Kaynakları

1. 1. MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı Arşivi

Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu:151, Gömlek:19, Belge: 45.

Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu:151, Gömlek:19, Belge: 19-45.

Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu:151, Gömlek:19, Belge: 46.

Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu:151, Gömlek:19, Belge: 45-46.

Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu:151, Gömlek:19, Belge: 48.

Kore Harbi Koleksiyonu, Kutu:151, Gömlek:19, Belge: 47-48.

2. Kitaplar

Albayrak, M. (2004). *Türk siyasi tarihinde Demokrat Parti (1946-1960)*. Ankara: Phoenix Yayınevi.

Armaoğlu, F. (1993). *20. yy. Siyasi tarihi (1914-1980)*. 9. Basım, Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Bağcı, H. (1990). *Demokrat parti dönemi dış politikası*. Ankara: İmge Kitabevi.

Burçak, R, S. (1998). *On yılın anıları (1950-1960)*. Ankara: Nurol Mat.

Denizli, A. (2011b). *Kore Savaşı kahramanı Bandırmalı Topçu Üsteđmen Mehmet Güneñ*. Ankara: Turhan Kitabevi.

Denizli, A. (2015a). *Kore Savaşı'nda Türk Askerlerinin Kore kalkına yardımları ve Ankara Okulu'nun açılması 1950-1953*. Ankara: Pelikan Kitabevi.

Genelkurmay Harp Tarihi Başkanlığı. (1975). *Kore Harbinde TSK muharebeleri (1950-1953)*. Ankara: Genelkurmay Basımevi.

Genelkurmay Personel Başkanlığı. (2018). *Ateşkesin 60'ıncı yıl dönümünde Kore Savaşı*. 2. Baskı, Ankara: Askeri Tarih ve Stratejik Etüt (ATASE) Daire Başkanlığı Yayınları.

Gönlübol, M. (1982). *Olaylarla Türk dış politikası (1919-1973)*, I, 5. Baskı. Ankara: Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Gürün, K. (1991). *Türk-Sovyet İlişkileri (1920-1950)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Hee-Chul Lee. (2007). *Siyasi, ekonomik, askeri ve kültürel açıdan Türkiye-*

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Kore İlişkileri. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Saltık, E. (2011). *Güney Asya ve Uzak Doğu'da Osmanlı izleri*. İstanbul: Nesil Yayınları.

Saray, M. (2000). *Sovyet tehdidi karşısında Türkiye'nin NATO'ya girişi III. Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın hatıraları ve belgeler*. Ankara: AKDITYK Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları.

Sayılan, N, D. (1996). *Kore Harbinde Türklerle*. İstanbul: MEB Yayınları.

Yücel, E. (2001). *Kore Harbi Kore Türk Tugayı ve BM askerlerinden alınan dersler*. EDOK Yayınları.

3. Makaleler

Saltık, E. (2010). Yedi Kıta Aylık Tarih ve Kültür Dergisi. *Kore Dağlarında Sönen Yıldızlar 60. Yılında Kore Savaşı*. (26).

Ülman, A. Haluk. (1968). Türk Dış Politikasına Yön Veren Etkenler. *ASBFD*, XXXIII.

4. Gazeteler

Cumhuriyet, 3 Ekim 1952.

Hürriyet, 3 Ekim 1952.

Milliyet, 3 Ekim 1952.

5. İnternet

<https://heybiliro.blogspot.com/2017/10/ankara-okulu.html> (Erişim Tarihi: 19 Ocak 2023).

<https://www.trthaber.com/haber/dunya/guney-korede-parkin-adi-ankara-okulu-oldu-90948.html> (Erişim Tarihi: 16 Ocak 2023).

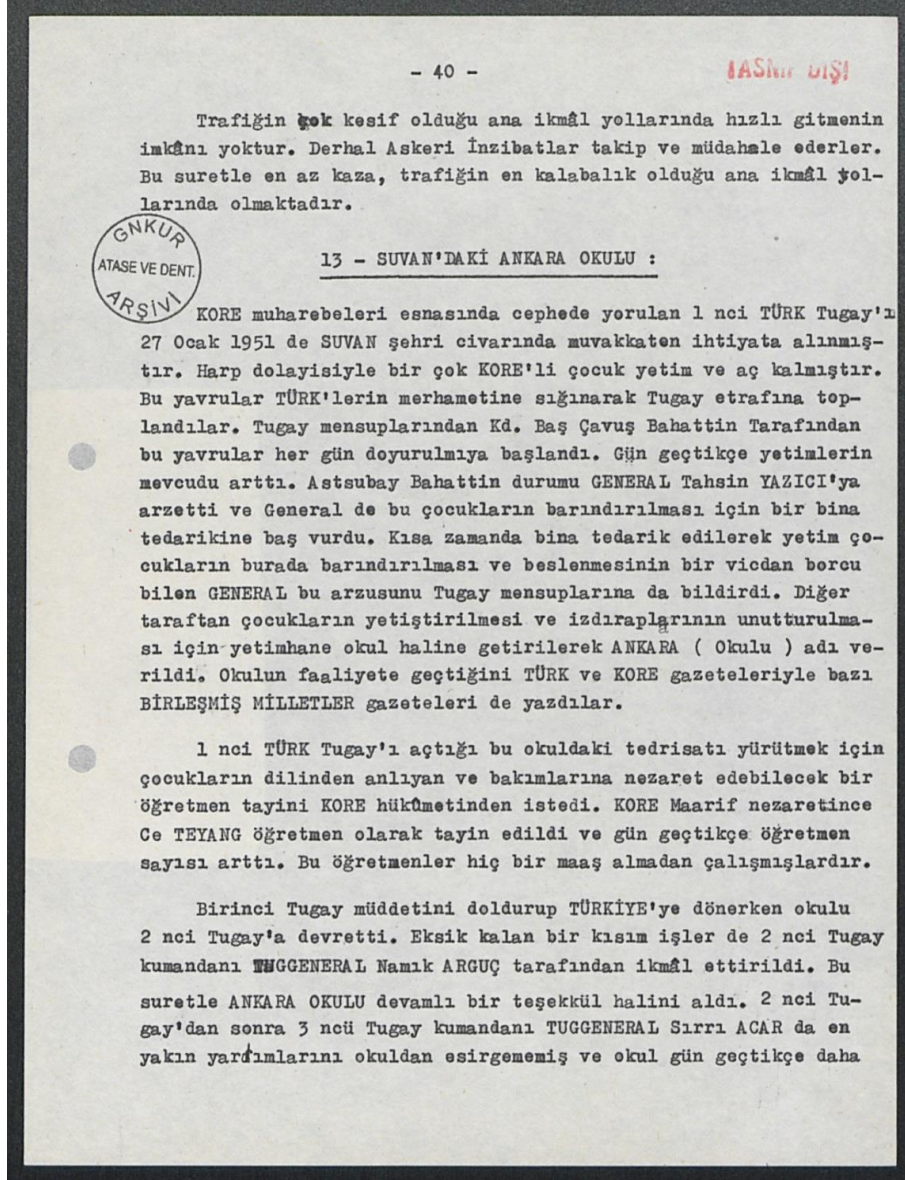
6. Kaynak Şahısları

Erkan Bekman, Merhum Kore Gazisi Hasan Hüseyin Dinçtürk'ün Oğlu. Görüşme Tarihi: 31 Aralık 2021.

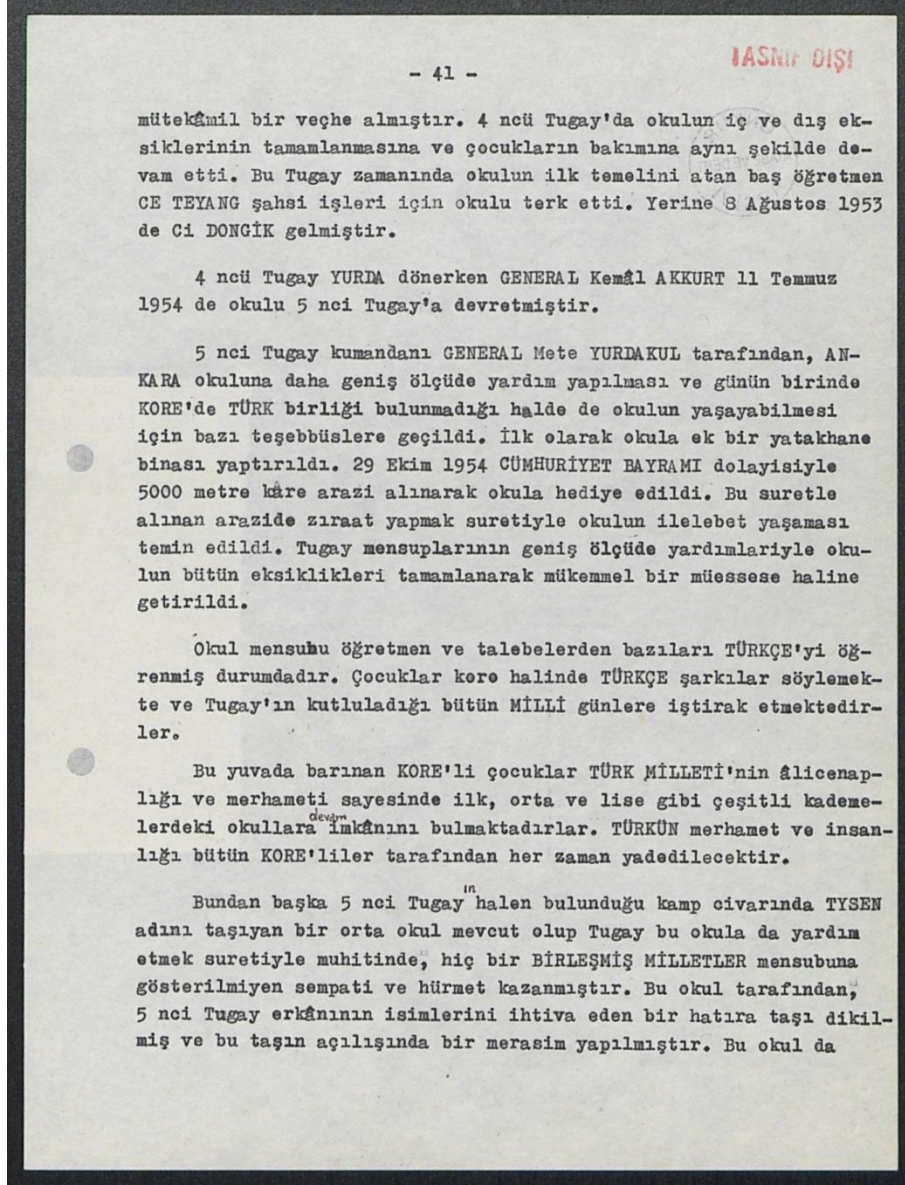

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Fotoğraf 2: Birinci Türk Tugayı tarafından Suwon'da Ankara Okulu'nun açılması. Kaynak: MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı Arşivi, Kore Harbi Koleksiyonu, K:151, G:19, B:19-45.

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı 'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

Fotoğraf 3: Türk Tugayı 'nın Ankara Okuluna ve Kardeş Okul Tysan Okuluna Yardımları. Kaynak: MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı Arşivi, Kore Harbi Koleksiyonu, K:151, G:19, B:19-46.

Tekin, C. ve Erdem, N. (2023). Kore Savaşı'nda Türklerin açtığı bir eğitim kurumu: Ankara Okulu ve Yetimhanesi. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10), 35-61. DOI: <https://doi.org/10.54557/karataysad.1253567>

- 42 -

TASMA DIŞI

Tugay'ın yaptığı bütün merasimlere iştirak etmektedir.

5 nci Tugay'ın KORE'de faaliyete geçtikten 1954 sonuna kadar bu okullara yaptığı yardım miktarı şudur :

Para yardımı :

SUVAN OKULU	: 1755 Dolar
TYSAN OKULU	: 587 "
T O P L A M	: 2342 "

Erzak yardımı :

Erzak cinsi	TYSAN OKULU	ANKARA OKULU	TOPIAM
Makarna	11 kasa	4 kasa	15 kasa
Kahve	258 Teneke	184 Tenek	442 Teneke
"	48 Kasa	1 Kasa	49 kasa
Kakao	57 "	52 "	109 "
Reçel	7,3 "	11 "	18,3"
Tuz	5 Torba	6,5 Torba	11,5Torba
Elma kurusu	40 Kasa	13 Kasa	53 kasa
Bezelye	97 "	102 "	199 "
Tatlı patates	24 "	30 "	54 "
Un	25 Torba	204 "	629 Torba
Konserve et	35 Kasa	34 Kasa	69 Kasa
Nişasta	5 "	10,5 "	15,5"
Fasya	1 "	9 "	10 "
Domates salça	36,5 "	79 "	115,5"
Őiře salça	57 "	71 "	128 "
orbalık	100 "	280 "	380 "
Fıstık eğmesi	8 "	-	8 "
Kamış şekeri	13 "	15 "	28 "
Kay. Yumurta	24 "	20 "	44 "
Meyve suyu	93 "	88 "	181 "
Salatalık yağ	8 "	15 "	23 "
Kreyfut	77 "	51	128 "
Sirke	13 "	8	21 "
Havuç konserve	10 "	4	14 "

Fotoğraf 4: Ankara Okuluna ve Kardeş Okul Tysan Okuluna Yardımlar. Kaynak: MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı Arşivi, Kore Harbi Koleksiyonu, K:151, G:19, B:19-47

